

AVRUPA BİRLİĞİ TARİHÇESİ

'Birleşmiş Avrupa' fikri; bir zamanlar filozofların ve aydınların düşlerinde yer alıyordu. Victor Hugo, insancıl ideallerden esinlenen barışçıl bir "Avrupa Birleşik Devletleri"ni hayal etmişti. Bu hayal, İkinci Dünya Savaşı'nın yıkıntılarından sonra Avrupa Kıtası için yeni bir umut oldu.

Savaş süresince totaliterliğe direnen insanlar, Avrupa'da devletler arasındaki kin ve düşmanlığı son vermek, kalıcı bir barış oluşturmakta kararlıydı. 1945 ve 1950 arasında, Konrad Adenauer, Winston Churchill, Alcide de Gasperi ve Robert Schuman'ın aralarında olduğu bir grup devlet adamı, ulusları yeni bir çağa adım atmaya ikna etmek için yola koyuldu. Fransız Dışişleri Bakanı **Robert Schuman**, başlangıçta **Jean Monnet** tarafından tasarlanan bir fikri ele aldı ve **9 Mayıs 1950'de Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nun** (AKÇT) kurulmasını önerdi.

Zamanında birbiriyale savaşan ülkelerde kömür ve çelik üretimi için sorumluluk paylaşımıyla ortak bir pazar oluşturulacaktı. Pratik fakat aynı zamanda oldukça sembolik bir şekilde, savaşın ham maddeleri uzlaş ve barışın araçlarına dönüşüyordu.

Avrupa bütünleşmesinde ilk adım, **Belçika, Federal Almanya, Fransa, İtalya, Lüksemburg ve Hollanda'nın** kömür ve çelikte ortak pazar kurmalarıyla atıldı.

6 üye devlet, daha sonra **Roma Antlaşması'nı** imzalayarak çeşitli mal ve hizmetleri içeren ortak bir pazara dayalı **Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun** (AET) kurmaya karar verdi. Altı ülke arasında gümrük vergileri 1 Temmuz 1968'de tamamen kaldırıldı ve 1960'larda özellikle ticaret ve tarımda ortak politikalar oluşturuldu.

Bu girişim öylesine başarılı oldu ki **Danimarka, İrlanda ve İngiltere**, Avrupa Ekonomik Topluluğu'na katılmaya karar verdi. İlk genişleme, 1973'te altı üyenin dokuza çıkmasıyla gerçekleşti.

1981'de **Yunanistan** AET'ye katıldı, 1986'da **İspanya ve Portekiz** izledi.

Avrupa'nın siyasi panoraması **1989'da Berlin Duvarı'nın** yıkılması ile çarpıcı bir şekilde değişti. Bu, 3 Ekim 1990'da Almanya'nın yeniden birleşmesine, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin Sovyet kontrolünden çıkarak demokratikleşmelerine yol açtı. Sovyetler Birliği'nin kendisi de Aralık 1991'de dağıldı.

Bu gelişmeler, Avrupa Ekonomik Topluluğu üye devletleri arasında yarım yüzyıldan fazla sürecek bir barışçıl işbirliğinin başlangıcıydı. 1992 **Maastricht Antlaşması** ile Topluluk kurumları güçlendirildi ve daha geniş yetkilere sahip oldu, böylece **Avrupa Birliği (AB)** doğdu.

Yeni Avrupa dinamizmi ve kıtanın değişen jeopolitiği nedeniyle, **Avusturya, Finlandiya ve İsveç**, 1 Ocak 1995'te Avrupa Birliği'ne katıldı. 1990'ların ortalarında on iki ülke daha -**Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Polonya, Romanya, Slovakya, Estonya, Letonya, Litvanya, Slovenya, Kıbrıs ve Malta**- AB'ye üyelik başvurusunda bulundu.

Başvuruları kabul eden AB, aday ülkelerle katılım müzakerelerini, Aralık 1997'de Lüksemburg'da ve Aralık 1999'da Helsinki'de başlattı. Böylece Birlik, ilk kez bu denli büyük bir genişlemeye yöneldi. 10 Aday ülkenin müzakereleri 13 Aralık 2002'de Kopenhag'da tamamlandı ve bu ülkeler 1 Mayıs 2004'te Avrupa Birliği'ne katıldı.

Bulgaristan ve Romanya'nın da 1 Ocak 2007'de katılımıyla Avrupa Birliği 27 Üye Ülkeden oluşan 450 milyondan fazla vatandaşa sahip büyük bir aile oldu.

Ardından 9 Aralık 2011'de AB ve **Hırvatistan** liderleri katılım antlaşmasını imzaladı.

Hırvatistan 1 Haziran 2013 itibarıyla 28. AB Üye Ülkesi oldu.

29 Mart 2017 tarihinde **Birleşik Krallık**, Avrupa Konseyine, AB'yi terk etmeyi amaçladığını resmen tebliğ etti.

O gün konuşan Avrupa Konseyi Başkanı Donald Tusk, "Gerek Brüksel'de, gerekse Londra'da bugünün mutlu bir gün olduğunu düşünmek için bir sebep yoktur," dedi. Tusk, 27 ülkeli topluluğun ileri dönemde yapılacak müzakerelerde "kararlı ve dayanışma içinde" olacağını da sözlerine ekledi: "Bizim amacımız bellidir: AB vatandaşlarının, işletmelerin ve üye ülkelerin üzerindeki yükü asgari düzeye indirmek."

50. Maddenin tebliğ edilmesi, Birleşik Krallığın 23 Haziran 2016'da yaptığı referandumun sonucundan sonra gerçekleşmişti ve **Birleşik Krallık**, 31 Ocak 2020'de Avrupa Birliği'nden ayrıldı.

